



مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد



۲۰۲۰/۰۸/۱۱

غازي اکبر

سليمان لايق تر ټولو ښه پرچمی

سليمان لايق د دې پيری يو مشهور ادبي او سياسي شخصيت دی چې متاسفانه د پرچم ډلې غړی وو. زه په دې ليکنه کې لومړی د پرچم په باب لنډ معلومات ليکم او بيا د لايق په شخصيت لنډ بحث کوم چې نوی کول د تاريخ له واقعيتونو خبر او بيدار شي چې ښو ته ښه او بدو ته بد وويلی شي.

د حزب اسلامي مشر حکمتيار په يوه مرکه کې ويلي وو چې د تيرو ۴۰ کلونو په رهبرانو کې تر ټولو بد يې کارمل او تر ټولو ښه يې ملا محمد عمر مجاهد وو. زه وایم چې په سياسي ډلو کې هم تر ټولو بده ډله پرچم وه، ده او وي به. په پرچم کې بيا تر ټولو بد پرچمی کارمل او تر ټولو ښه پرچمی لايق وو.

په تير لنډ تاريخ کې د پرچم ډلې ډير لوی ملي فرصتونه ضايع کړل، نهه فاجعی (کودتاگانې يا توطيې) يې پر ملت راوستې، له جمعيت سره په گډه يې د زبرځواکونو دوه يرغلونه پر هيواد راوستل، د دواړو يرغلگرو د غلامی ځنځير يې پر غاړه کړ، درې ننگين تړونونه يې وکړل او دا څلويښت کاله د هيواد د وړانې او ملت د تباهی اصلي مسئولين دي. پرچميان او جمعيتيان له هر چا سره جوړ دي خو له افغان او افغانستان سره نه جوړيږي او هر دښمن ورپسې راولي.

که څه هم د پرچم اسلافو د مجيد زابلي، عبدالرحيمزي او نورو وطندوسته افغانانو پر ضد توطيو کې هم هيواد ته ضرر رسولی دی، خو د يوې ډلې په توگه پرچم لاندې کودتاگانې يا دسيسې بريالی سر ته رسولي دي:

لومړی کودتا يې د سردار داود په واسطه د ظاهر شاه په ضد وکړه او د بې ثباتی اساس يې کينود.

دوهمه توطئه يې د سردار داود له خوا د جوانان مسلمان حرکت خلاف وکړه، روشنفکري او نوی توکيدلی سياسي توازن يې بې موازنې او سردار داود يې يوازې او تجريد کړ.

درېيمه توطئه يې د ميوندوال پر خلاف وکړه چې سردار داود يې نور هم يوازې کړ.

څلورمه کودتا يې پر هماغه سردار داود وکړه چې دوی يې د مار په شان په لستونې کې ساتلي وو. تره کې که هر څو ويل چې انقلاب ته ذهني او عيني شرايط نه دي آماده خو کارمل فشار اچاوه چې بايد شکست!!! او د روسانو له خوا يې پر تره کې فشار راوړ چې د خيبر په مړينه مظاهره وکړي او پدې توگه لومړی د ثور انقلاب او بيا د شوروي يرغل ته لار اواره کړي.

پنځمه توطئه يې د خلقيانو د نظام په ضد وکړه چې امين ناکامه کړه، خو نظام يې ولرزاوه او د يوازني اميد يعنی د شوروي دروازې يې پر مخ وروترلي.

شپږمه توطئه يې د روس له يرغل سره يو ځای وکړه او د يرغلگرو به ټانکونو سپاره کابل ته راغلل او فاجعه يې عمق ته ورسوله.

اوومه توطئه يې د نجيب له خوا د تنې پر ضد وکړه چې په نتيجه کې له اردو څخه پښتانه وشړل شول او تر اوسه اردو د اقليتونو په مشرۍ روانه ده، چې نه سوله راوستی شي او نه ثبات.

د پاڼو شميره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په خپر و لولی

اتمہ کودتا یی پر ډاکټر نجیب او د ملگرو ملتونو د سولې پر پلان وکړه. چې په نتیجه کې د ۳۰۰ کلونو اردو او نظام چور شول، او یا زره کابلین شهیدان شول او بنار په کنډواله بدل شو.

نهمه توطئه یی پر اشرف غني وکړه چې په ارگ کې یی تجرید، او له ټول ملت جلا یی په څو کوټو کې ایسار کړ. بیا یی مقابل کې ودریدل او دومره یی یوازی کړ چې برحال ولسمشر دی خو شپږ لکه رایې یی یوړې. اوس هم ترې دوی راتاو دي او له ملته یی لیرې ساتي.

اوس د دغسې ډلې د یوه موسس او یوه مشر په توگه سلیمان لایق ته راځو او باید په دقت خو انصاف یی وڅیړو. نوموړی یو فوق العاده بالاستعداده لیکوال او شاعر و چې ځینی شعرونه یی د پښتو او دري ژبو د بهترینو اثارو په لړ کې په ساتلو ارزې. خو د ده د شخصیت نور ابعاد متضاد دي. یعنی هم ښه او هم بد اړخونه لري. د دې لپاره چې ځوان نسل درس ترې واخیستلای شي، باید لنډه اشاره ورته وشي، چې دغه نسل د الفاظو په جادو کې پر تحریف شوي تاریخ تیر نه وزي او خپل تصامیم داسې ونیسي چې له ټول استعداده یی د هیواد په گټه کار واخستل شي.

1. د لایق لومړنی ښویدنه دا وه چې د پښتنو او افغانستان د دښمن سنگر (پرچم) غړی شوی و.
2. په پرچم جریده کې پر لښین درود او د اسلام د ستر پیغمبر کارتونه چاپولو یی په گران هیواد کې د بی اتفاقی او ټکر د اور لومړی سپرغی بلې کړې.
3. تر پایه اصلاح نه شو او د تاریخ د تحریف کوښښ یی کاوه. مثلاً داسې یی ښودله چې د ثور انقلاب د افغانستان د اشغال پر لور د روسانو د مخې ته راتگ یو گام نه و، بلکې یو تصادف و او مسؤولیت یی پر حفیظ الله امین اچاوه چې گویا یو ولنتریسټ و چې د دوی گوند ته راغلی او پخپل سر یی دغه اقدام کړی و. د روسانو او کارمل له خوا د خیبر وژل، بیا پر مظاهره د کارمل ټینگار کول، بیا له شوروي سفارته مشوره اخیستل او لیونی سردار پر خلق گوند حملې ته مجبورول دا ټول یی پټول او غوښتل یی تاریخ تحریف کړي.
4. د روسانو یرغل او جنایت مستقیم نه غندي، او د شوروي یرغل په نتیجه کې یو نیم میلیون وژني، ۵ میلیونه ټپیان او معلولین، ۵ میلیونه مهاجرین او اتیا فیصده د کلیو وراڼی نه یادوي خو برعکس پنجاب یادوي چې افغانستان یی وړان کړ. دا قضاوت نه کوي چې ملت چا د پنجاب غیري ته واچاوه.
5. پښتانه ملامتوي او حتی تر کارمل؛ تره کی او امین زیات مسؤول گڼي.
6. اسلام او ملي ارزښتونو ته پابندی یی تر اخیږه ونه ښوده.
7. د نجیب پر ضد د پرچم او جمعیت د کودتا پر مهال یی له خپل مشر (نجیب) سره بی وفايي وکړه او له کودتاچیانو سره ملگری شو. کودتاچیانو نوموړی د گوند سمبولیک مشر کړو خو عملاً یی هیڅ ارزښت ورنه کړ.
8. له هیواده د ډاکټر نجیب له وتلو په مخنیوي کې یی د پرچمي کودتاچیانو سره همغږي وکړه او دې ته یی زمینه جوړه کړه چې نجیب تر هغه د ملگرو ملتونو په دفتر کې پاتې شي، چې طالبان یی په دار وځړوي.
9. دا چې عاطفي شخصیت او د بدلیدونکي مزاج څښتن وو، نو سیاسي دریځ یی هم متغییر وو. لومړی پرچمي وو، بیا د نورمحمد تره کی په واکمنی کې هغه ته تمایل شو، کله چې پوه شو روسان کارمل راولي او تره کی او امین له مخې لیرې کوي، بیرته پرچمی شو. د نجیب په مشر کیدو له هغه سره ملگری شو. پرچمیان چې د نجیب خلاف شول، دی هم له هغوی سره مل شو او اوس چې له ډاکټر نجیب سره همدردی یو مود گړځیدلی دی، ده هم په وروستیو وختونو کې نجیب تاییدواوه.
10. عموماً پښتو ژبی سره مینه یی د ځینو نورو (پښتوپالو په شان)!!! په کور کې د پښتو پریښودلو او د کمتری د عقدې او ماتې جبران وو. کور کې یی فارسي ویله، نو بیرون یی توازن ساته.

له دې سره سره لایق تر نورو پرچمیانو له ملت سره یو څه مینه هم درلوده:

1. کله چې د قبایلو او سرحدونو وزیر و، زلمي هیوادل ته یی پټ ویلي و چې کارمل او نظام یی د پښتو ریښی ایستل غواړي. د قبایلو وزارت له لارې به په دې بهانه چې کوزو پښتنو ته کار کوو چې د پاکستان خلاف روحیه پکې لوړه شي، ځینی پښتو کتابونه به چاپوو. دغلته یی یو څو پښتو کتابونه چاپ کړل چې د قدر وړ دي.
2. د روسي پوځیانو مشر ستر جنرال مایوروف ته ورغلی او ورته ویلي یی وو چې تاسو اشتباه کړي ده. افغانستان تاسو نه شی نیولی او باید ژر بیرته ووځئ. دا یی په تحت الشعور کې د دې ملت او هیواد په ځواک د باور ښه ده.
3. پښتو او دري ژبو ته یی ځینی ښه اثار لیکلي دي. البته سیاسي او انقلابي اثار یی د هیواد او ملي او دیني ارزښتونو خلاف دي، د تاریخ د تحریف او ټوله ملامتیا پر خپلو حریفانو اچولو کوښښ یی کړی دی، خو رندانه شعرونه او پر لنډیو تحلیلي لیکنی یی ښي دي.
4. په شخصي ژوند کې مودب او مهربان شخصیت و.

د پاڼو شمیره: له 2 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولی

نتیجه:

1. د لایق صاحب هغه قصیدی چې تاریخ تحریفوی، د تیرو ۵۰ کلونو په فاجعو کې د شوروي اتحاد او پرچم ډلې جنایتونه پوښي او مسئولیت پر خپلو حریفانو اچوي باید په دقت او انتقادي نظر ولوستل شي او په پټو سترگو او عاطفي ډول ونه منل شي.
 2. په دې پوه شو چې د ده سیاسي مبارزه د ملت او هیواد په مقابل دریځ کې وه او ځکه یې باید شخصیت یې طرفانه وڅېړل شي او بیا قضاوت وشي، چې آیا سلیمان لایق د ملت تر څنگ و او که په شعوري یا ناشعوري ډول د ملت د دښمنانو له خوا د ملت او ملي ارزښتونو پر ضد لوبول شوی یو شخص وو. د دې لپاره نه چې لایق اوس مور ته فزیکي ډول کوم خیر و شر رسوي، خو لیکنی یې د نوي نسل د انحراف سبب کیدای شي، چې هغوی هم پخپل وار سره د دښمنانو په لومو کې ښکېل او هیواد او وطن ته زیان وانه روي.
 3. نوی نسل باید زده کړي، چې بهرنی لښکرې یو هیواد او ملت نه ابادوي او نه یې ابادولی شي. لایق خو څه کارمل هم وروستی مرکه کې ويلي وو چې: توصیه یې اخیری ام به جوانان اینست که به خارجی تکیه نکنند!!!
- هیله ده ځوان او مسلکي څیرونکي په دې باب علمي او بي پرې څیړني وکړي. د لایق صاحب مثبت خدمات بیل، له اشتباهاتو یې زده کړه او د حقیقتونو تحریف یې اصلاح کړي.
- اوس چې لایق صاحب وفات شوی دی او له دې نړۍ سره یې اړیکه پرې شوې ده، مور دعا کوو چې الله تعالی دې ورسره عدالت وکړي. د هغه لوی ذات د رحم او بښني سمندر ناپایه دی. مور پکې څوک یو چې بدنیتي وکړو.